

STYRESAK 22/16

ORIENTERINGER FRA DRIFTEN

Går til

Styrets medlemmer

Styremøte

14. juni 2016

Saksbehandler

VAM, adm.

Saksfremlegg

1. Det jobbes jevnt og trutt med høstens to store utstillingsprosjekter, fattigdomsutstillingen og Furuborg-utstillingen. Disse åpner henholdsvis 1. november og i begynnelsen av desember, og arbeidet vil bli intensivert etter sommeren. Utstillingen av uniformer fra Bjørn Furuborgs samling, innkjøpt av Kristiansand kommune og forvaltet av VAM. Utstillingen, "Unik og uniformert", vil ha to grep – det militærhistoriske og gjenstandsrelaterte og et mer sosiologisk aspekt knyttet til uniformer som symbol og maktmiddel. Det lages en rikt illustrert katalog til utstillingen. Planlagt utstillingsåpning: 3. desember 2016.
2. Museumshavna har fått et oppdatert faglig konsept og nye utstillinger er på plass.
3. Prosjektet med å gjøre krigsminner i de indre Agder-kommunene tilgjengelig ved hjelp av et digitalt kart er nesten avsluttet. Etter planen vil kartet bli publisert før sommersesongen begynner 20. juni.
4. Hele fagseksjonen har hatt en workshop for å se nærmere på historier og gjenstander som er representative for museets virksomhet.
5. Deltagelse på flere kurs, både som kursholder og kursdeltagere. Blant annet innen foto, museumsetikk og ledelse.
6. Det har pågått en større omorganisering av Vestre lasarett, og nye kontorer er nå innflytningsklare.

7. Vi har åpnet en ny digital utstilling på Digitalt museum: "Å drikke fra en fugl" som viser en utvalg av drikkekar hovedsakelig ølhøner fra Kristiansand museums samlinger.
8. Ny registrator Eirin Breie har registrert, merket og pakket en større samling tinnobjekter på Kristiansand museum.
9. Prosjektet med tekstilmagasinet på Sjølingstad har startet og begynner å nærme seg slutten med tanke på samlingsforvaltningsdelen. Deretter overtar konservator i Mandal.
10. Det har vært en minibootcamp i Mandal for å sette ny registrator i gang med registrering av Mandal museums samlinger. Det velges ut mindre samlinger for registrering. Blant annet er skolefilmsentralen blitt registrert.
11. Samlingsforvaltningsgruppen har vært på befaring på Spilling rivefabrikk. Arbeidet med gjenstandsregistrering er under planlegging og vil snart starte opp.
12. Forberedelsene til utstilling av Furuborgs uniformer er i gang, her først og fremst konservering og fotografering
13. Prosjektet "Rom for rom" på Gimle Gård har startet opp med restaurering- og konserveringsarbeid i resepsjonsområdet.
14. Fortsatt mye fokus på organisering og innredning av magasinet på Sagmyra.
15. Flytting av en stolsamling fra Kristiansand museum til Sagmyra.
16. VAMs arbeidsgruppe for digital kommunikasjon og formidling har revidert digital strategi med tanke på praktisk bruk i sommersesongen. En mer omfattende strategisk revisjon vil foretas til høsten.
17. Årets sesongåpningsarrangement for hele Vest-Agder-museet, Den store museumsdagen, vil i år foregå på Kristiansand museum, Kongsgård, søndag 12. juni. Tema for dagen er Kristiansands 375-årsjubileum. Det blir et rikholdig program med liv og røre i Bygaden og aktiviteter for store og små.
18. Felles servicekurs for VAMs sommeransatte er fredag 24. juni på Sjølingstad. Kurset omfatter gjestebehandling og museets standarder, formidlingsgrep, markedsføring på sosiale medier og kort innføring i førstehjelp og brannvern. Kurset er obligatorisk for nye ansatte, men nyttig for tidligere fortellere i museet.
19. Arbeidet med lokalhistorisk utstilling ved Flekkefjord museum har startet. Utstillingen åpnes i 2017.
20. For første gang ble "Turist i egen by" arrangert i Kristiansand søndag 5. juni.

Kristiansand kommune, USUS AS/Visit Sørlandet, og de ansvarlige for byens museer, attraksjoner og opplevelser inviterte til én dag med gratis inngang for byens innbyggere med et ønske om at lokalbefolkningen skal bli oppmerksomme på og bruke byens kulturmuligheter – og anbefale dem overfor andre. Odderøya museumshavn, Gimle Gård, Kristiansand museum og Kristiansand kanonmuseum var alle med på arrangementet.

21. VAM har fått inn følgende opplegg i den fylkeskommunale DKS på kulturarvsfeltet for skoleåret 2016/17: Fattigdomsutstillinga "Ikke bare greit" i Kristiansand og Mandal (kommer trolig i Lista og Flekkefjord neste skoleår), Fortellerkoffert i Kristiansand- og Lindesnes-regionen, Den levende museumsfabrikken på Sjølingstad Uldvarefabrik, "Arbeidere, fanger, soldater" på Kristiansand kanonmuseum. Tilbudene "Caspar Severin" i samarbeid med fotograf Sidsel Jørgensen i Odderøya museumshavn og "1:1" i samarbeid med Stiv Kuling ved Mandal museum er tatt inn på programområdet visuell kunst. I tillegg kommer opplegg innen forhistorie.
22. Birgitte Sørensen tiltrådte 5. april som ny avdelingsleder og konservator ved Mandal museum. Tidligere har avdelingslederansvaret og konservatoransvaret vært delt, men nå ligger begge deler i samme stilling. Judith Seland Nilsen er fortsatt formidlingsleder for Mandal museum i 20 % av stillingen sin.
23. Mandal kommunes søknad til Norsk Kulturminnefond om istandsetting av vinduer fikk avslag. Mandal kommune har sendt klage på avslaget. Vi avventer svar.
24. Mandal museum tok i løpet av april og mai imot 550 elever og 50 lærere fra Mandalsskolene (5.-7. trinn) i DKS-opplegget "Den lille byen med de store kunstnere". Målet med opplegget var blant annet at elevene skulle bli kjent med den nasjonale kunstkatten hjemstedet forvalter.
25. Mandal turistkontor har overlatt ansvaret for å holde byvandringer til Mandal museum. Museet får stadig henvendelser knytta til dette, og har allerede gjennomført flere byvandringer. Byvandringene passer godt inn som en del av tilbudet til et bymuseum, og besøk i museets utstillinger er alltid en del av vandringen. I sommer settes det opp byvandringer på faste tidspunkt med start i Andorsengården.
26. Mandal museum jobber for tida med rengjøring, avfotografering, pakking og Primus-registrering av en stor samling filmruller og avspillingsutstyr fra Mandal skolefilmsentral.
27. Det har blitt montert vindusfolie på nedre del av vinduene mot gata i sørvisbygget til

- Vigeland hus. Foliene har tekst og bilder knyttet til Gustav og Emanuel Vigeland og deres kunst. Dette har gjort museumsavdelinga langt mer synlig fra gata.
28. De tre inngangene til Mandal museum (sjøfartsavdelinga, malerisamling og Vigeland hus) blir oppgradert noe før sesongen.
 29. Mandal museum forbereder sommersesongen med plakater, oppdatering av opplæringsmateriell m.m.
 30. Årets kulturminnedag vil løfte fram mennesker som jobber med bevaring, dokumentasjon og deling av kunnskap om kulturarven. Mandal museum markerer kulturminnedagen 10. september og fokuserer på museets samling av oljelamper, produsert på Norges første oljeraffineri, på Risøbank i Mandal. Vi ser på både samlingsforvaltning og formidling av historien om den aktuelle samlinga. Vi vil ha konservatorer og registratorer tilstede og har innleda et samarbeid med Risøbank IKS om arrangementet.
 31. Uteområdet knyttet til skoleopplegget for arkeologi, en del av "Over heia" prosjektet ved Kristiansand museum, er ferdig. Området har allerede vært tatt i bruk til en vellykket DKS opplegg kalt Jegere i Steinalderen. Alle 4 de klassene ved barneskolene i Kristiansand kommune har deltatt i opplegget.
 32. Dreneringsarbeidet på Setesdalstunet på Kristiansand museum er ferdig, både midt på tunet og bak husene. En ny vei er også lagt over tunet som avslutter de øvrige stier i en ring. Både Setesdalstunet og Eikentunet er nå tilgjengelige for både rullestolbrukere og utrykningskjøretøy. Planeringsarbeidet på Eiken tunet gjenstår.
 33. Skogryddingsprosjektet på Kristiansand museum er ferdig. Området ved begge tunene og ved Bygaden er tynnet. Dette er et forebyggende bygningsverntiltak. De antikvariske bygningene står nå mye luftigere til, noe som forebygger råteutvikling og andre fuktproblemer. De ryddede områdene kan brukes som beiteområder for sau og hest. Dyrehold er et satsingsområde for museet og dyrene vil bidra til å holde områdene åpne.
 34. Kristiansand museum fortsetter sitt samarbeid med Søgne vgs. om dyrehold på museet. I sommer skal museet låne tre sauer, to hester og flere kaniner fra skolen. Sauene er allerede på plass og et nytt gjerde til hestene er satt opp med bistand fra skolen. En elev fra skolen er engasjert som sommerhjelp til å passe dyrene.
 35. Taket på Tobakkspinneriet på Kristiansand museum er skiftet og råteskadene er reparert. Et nytt taknedløp er laget.

36. Taklekkasje på Nedre Strandgade 44 ved Kristiansand museum er stanset. Taket er undersøkt og lekkasjen skyldes feil ved legging av taket. Entreprenøren har akseptert at dette er en reklamasjonssak og skal rette feilen til høsten.
37. Det er igangsatt et prosjekt ved Kristiansand museum å oppføre ei stegeløe, delvis som en del av "Over heia" prosjektet. Stegeverk er en bygningstype kjent kun i deler av Vest Agder. Bygget oppføres som et kurs med eksterne deltagere. Kurset er støttet av Kulturminnefondet og har som mål å undersøke hvordan slike bygg er oppført. Deltagere vil, etter kurset, bli bedre rustet til å delta i istandsetting, dokumentasjon og registreringsarbeid av stegeverksbygg og museet vil få en sjelden bygningstype til formidling av byggeskikken og til allmenn bruk ved aktivitetsplassen.
38. Det er igangsatt et prosjekt på Kristiansand museum for å undersøke grunnforholdene i Bygaden. Midlene til prosjektet er bevilget av Kristiansand kommune. Det er stående vann under flere hus i Bygaden. Kartlegging av grunnforholdene er nødvendig for å kunne unngå setningsskader ved en eventuell drenering av området.
39. Kristiansand museum deltok på Visit Sørlandets arrangement Turist i egen by. I tillegg til omvisninger var det åpent kafe og en friluftsgudstjeneste i regi av Lund og Oddernes menigheter.
40. Revitalisering av Kristiansand museum fortsetter med et prosjektsamarbeid med konsulentfirmaet Backer og Bang. Målet er å flerdoble det daglige besøk ved museet via koordinering av omdømmebygging, markedsføring og målrettet aktiviteter. Hovedsatsingsområder skal vær Barnas Seter og Sakte Moro på Setesdalstunet.
41. Midt-Agder Friluftsråd har initiert et samarbeidsprosjekt mellom de forskjellige aktørene i Kongsgårds området. Kristiansand museum har uttrykt interesse av å delta og har allerede hatt innledende diskusjoner om tilrettelegging for bruk av museet for organisert aktiviteter for de eldre i regi av Sanitetsforeningen v/Kløvertunet.
42. Kristiansand museum laget et prosjekt til kameraovervåking av Setesdalstunet. Søknaden til Kulturrådet ble innvilget, men med under halvparten av søknadssummen. Det har vært flere uønsket hendelser de siste to år inkludert tyveri, innbruddsforsøk og hærverk. Vakthold har vært økte etter de siste hendelsene i april. Prosjektet skal revurderes etter resultater av ROS analyse foreligger til høsten.
43. Det er igangsatt et tverrfaglig prosjekt på Gimle Gård kalt Rom for Rom. De nødvendige tiltak innen istandsetting, konservering og samlingsforvaltning skal dokumenteres og løses i samarbeid. Målet er å jobbe seg gjennom hele huset, rom for

rom. Resepsjonen er nesten ferdig. Kun en restaureringstiltak, som må utsettes til etter sesongen, gjenstår.

44. Istandsetting av vinduer på Gimle Gård fortsetter. Vinduene males både inne og ute, arbeidet organiseres etter værforholdene.
45. Pusskader til den høye kjellermuren på Gimle Gård er reparert og hele muren er kalket.
46. Det har vært behov for reparasjoner til brannvarslingsanlegget på Gimle Gård. Bytting av utstyret er til dels gjort som reklamasjon, til dels innen driftsbudsjettet.
47. Det er holdt en intern kurs i lesking av kalk og blanding av kalkmaling for håndverkere i VAM. Kurset var i regi av Gimle gård, men fant sted på Kristiansand museum av praktiske årsaker.
48. Gimle gård deltok på Visit Sørlandets arrangement Turist i egen by. I tillegg til omvisninger ble det holdt to piano konserter i malerisalen som et ekstra tilbud til besøkende. Det er også holdt en konsert av to musikkstudenter i deres egen regi og en konsert som en del av en privat omvisning.
49. Gassrenseanlegget i museumsbunkeren på Kristiansand kanonmuseum er reetablert med bruk av original rør og filter fra bunkeren ved Kanon 3.
50. På Kristiansand kanonmuseum er den overhalte, original lampe nå montert tilbake der den hang i 1942. Lampen er i drift igjen.
51. Reetablering av ammunisjonsjernbane på Kristiansand kanonmuseum er ferdigstilt. 2 km av sviller og skinner er lagt, lokomotivet renoveret og fire vogner ombygd til passasjerer. Ammunisjonsjernbane er under prøvekjøring. Den offisielle åpning av banen er 17.06. Banen åpnes for publikummet dagen etter.
52. Fem informasjonsskilter er planlagt plassert rundt om på Møvik fort som et supplement til formidling i museumsbunkeren på Kristiansand kanonmuseum. Skiltene skal plasseres slik at et representativ utvalg av kulturminner kan forklares i mere detalj og hele fortets historie fortelles. Skiltrammene er bestilt. Utvelgelses av bilder og skrivning av tekst er under arbeidet.
53. Kristiansand kanonmuseum deltok på Visit Sørlandets arrangement Turist i egen by og kjørte kanonen to ganger. Kanonen ble også kjørt i forbindelse med en privat omvisning.
54. Setesdalsbanen, bane:
 - Strekningen er godkjent for sesongen, fjellrensk inkl.
 - Årskontroll på Paulen bro og Rugåna bro ok.

- Rustbehandling av Paulen bro starter midten av juni under ledelse av Stålkonsult
 - Vingemur Rugåna er ferdigstilt/prosjekt
55. Setesdalsbanen, bygninger:
- Vognhall: Utbedring av fasader er i full gang. Syd ok. Vest under arbeide.
 - Storebu: Opprustning før vognrestaurering, heis til 2. etasje ok, mesanin for lager (ca. 50m²) ok.
 - Gul hall: Deles i delprosjekter etter råd fra JBV:
 - i. Byggemelding/grunnarbeider (søkes høst 2016)
 - ii. Sporlegging
 - iii. Selve hallen
56. Setesdalsbanen, rullende materiell:
- Lok 5 og 6 klare for sesongen
 - Lok har hatt 4-årskontroll
 - Motorvogn: Gjennomgang av dyser med mere
 - Robel 11: Ferdig revidert og godkjent
 - Passasjervognene/ 4 stk. godkjent for sesongen. Co163 reparasjon/ restaurering av seter.
 - Lok 81 er under arbeide/ fast dugnadsgjeng under ledelse av Hans Petter Furuborg
57. Ved Setesdalsbanen avvikles nå skolebarnkjøring, og sesongen er i full gang.
58. Byggetrinn 3 på hovedbygg er i gang på Sjølingstad Uldvarefabrik. Teglsteinsvegg ved inngang/mellombygg er revet, ny stein fra Tyskland skal settes opp i disse dager. Nytt bølgeblikkttak skal legges. Puss på fasade er sjekket og istandsatt. Fuging av fasade og utskifting av bærebjelke er utført. Veggen inne i publikumsmottaket tas etter sommersesongen, her må all murpuss fjernes og pusses på nytt. 3 stålvinduer, 9 støpejernsvinduer og 8 trevinduer settes i stand i løpet av sommeren.
59. Institutt for Norsk håndverksutvikling kommer til Sjølingstad Uldvarefabrik i juni og vil foreta en dokumentasjon av hullkortslinging.
60. En aksling på kardeverket fra 1949 på Sjølingstad Uldvarefabrik har blitt reparert. Nå kan vi igjen karde og spinne garn! Men valsene trenger utskifting, noe vi vil utføre i løpet av året. En ekspert fra Sverige har vært her på befaring. Han så også gjennom diverse utstyr og kardebeslag på loftet, og fant ut at det meste her kan brukes. Arbeidet

planlegges til høsten. Vi vil samtidig dokumentere arbeidet.

61. På grunn av kraftig angrep av borebiller på loftet på Sjølingstad Uldvarefabrik, har vi ryddet og avhendet utstyr av ikkeantikvarisk verdi. Alt utstyr skal nå settes på paller slik at renhold og kontroll blir lettere.
62. To personer fra fagseksjonen har ved to anledninger sortert og pakket prøvebøker til frysing på Sjølingstad.
63. Sommerutstillingen på Sjølingstad kommer i år fra Franz Schmidt: Weaving Fabrics for Suits, hvor blant annet rekonstruksjoner av stoffer fra fabrikken blir vist.
64. Nye stoler er kjøpt inn til publikumsmottaket på Sjølingstad Uldvarefabrik.
65. Sjølingstad Uldvarefabrik har i år hatt en skoleelev utplassert på arbeidstrening hver onsdag. I tillegg har fabrikken tatt i mot en person på arbeidstrening fra NAV. De har bidratt positivt til arbeidsmiljøet, og utført diverse forefallende oppgaver.
66. På Nordberg Fort var det i vinterferien 2 barneverksted med rett over 300 besøkende. Fredag 26.februar hadde vi bokforedrag over boka "Min fars krig".
67. Sangkoret "Nordvesten" hadde øvelsesweekend og minikonsert på Nordberg i uke 9.
68. Bokforedrag over boka "Varmen frå myra" på Nordberg Fort.
69. Nordberg Fort hadde åpent hver dag hele påska med påskeverksted for barn, 260 besøkende på ett verksted!
70. Voksenopplæringa (Syria, Eritrea, Afghanistan m.m.) besøkte Nordberg Fort for å bli kjent med museet.
71. DKS-opplegget "Arkeolog for en dag" (hvor ca 500 elever på 4.trinn deltar) startet 18.april på Nordberg og pågikk ca 3 uker.
72. Fredag 23.april hadde Nordberg Fort konsert med "Fotefar" i regi av Nordsjøfestivalen. 24.april leide og lånte "Søndagskolens dag" lokaler og griller på Nordberg Fort.
73. Skilt på engelsk og tysk med arkeologi-info er kommet opp "Rødbygget".
74. Lørdag 21.mai hadde vi ballettoppvisning i Bronsealderrommet på Nordberg med ca 100 gjester. Mye bussgjester med guiding og bespisning på Nordberg Fort i mai og juni og også noe utleie av lokaler til avslutninger og møtevirksomhet. I tillegg også en del elevgrupper på tur: guiding/pil og bue/ Pennefeltet.
75. Ny leder på avd. Lista, Per Christian Burhol, tiltrådte 1.juni. Konstituert leder Janet Seppola går tilbake i 80% formidlerstilling f.o.m juli.
76. I Vanse, har alle veggene på midthasselhuset blitt skrappt, vasket og malt. TUNET med

- løe, kvernhus og stabbur har blitt ryddet, og gress klippet. En sti har blitt ryddet ned mot kvernhuset slik at dette nå er synlig fra tunet. Trevirket som har vært til utvasking i vinter er nå kommet på land og skal sages til takbord som skal brukes til løa
77. Ros-analyse har blitt foretatt på ulike avdelinger under Lista museum; Magasinet for store gjenstander, Hetland skolehus, Waages hus, Østhassel redningsstasjon, Vanse magasin og verksted, Mabergåsen magasin, Midthasselhuset med tun, og Åptahuset.
 78. Det har blitt arbeidet med å få lagt inn vann i Waages hus under Lista museum siden det pågår arbeid i veien rett ved siden av huset.
 79. Det har blitt montert ny gangbro opp til 2 etasje på redningsstasjonen Østhassel under Lista museum. Ryddet opp etter arbeid. Malt rekkverk. Har vært ute i skogen og blingset ut trevirke i eik som skal brukes til nye renner til slippet. Det er påbegynt med litt maling.
 80. Det er signert avtale om tjenestekjøp mellom Tingvatn Fornminnepark IKS og Vest-Agder-museet. Katja Kålheim er ansatt i 50 % stilling som stedsansvarlig/formidler på Tingvatn.
 81. John Olsen vært å snakket om organisering og drift av Vest-Agder-museet for de ansatte i Varanger museum.
 82. Planleggingen av stand/debatter under Arendalsuka går fremover. Dette er et samarbeid mellom museene på Agder og Norges museumsforbund.
 83. Flere møter mellom VAM, Bredalsholmen dokk og fartøyvernsenter og Lindesnes fyr/Gamle Oksøy i forhold til felles formidling. I første omgang arbeides med å avklare rammer og økonomisk engasjement.
 84. Gjennomført dialogmøter med Farsund og Mandal kommuner, samt Vest-Agder fylkeskommune.
 85. Orientering til representantskapet i Stiftelsen Hestmanden om fremdrift i arbeidet med istandsetting og etablering av formidling.
 86. Møte mellom ledelsen og tillitsvalgte ang. intern organisasjonsevaluering. Videre arbeid følges opp etter sommeren.
 87. Ledergruppa deltatt på felles ledersamling i regi av Norges museumsforbund.
 88. Sykefraværprosenten for 1 kvartal 2016 ligger på 5,2 %. Referat fra siste møte i Arbeidsmiljøutvalget følger vedlagt.

Forslag til vedtak

Styret tar saken til orientering.

Vest-Agder-museet IKS